

APVV-14-0646 Analýza potrieb sociálnej služby v oblasti včasnej intervencie v podmienkach Slovenska

Andrea Bánovčinová¹, Ondrej Botek¹, Patricia Dobríková¹, Michaela Hromková¹, Barbora Kováčová, Nadežda Kovalčíková¹, Katarína Molnárová Letovancová¹, Miriam Slaná¹, Jaroslav Slaný¹

ČO JE VČASNÁ INTERVENČIA?

- Podľa Zákona o sociálnych službách č. 448/2008 Z.z. je včasná intervencia služba na podporu rodín s deťmi
- Počas projektu vznikla vôbec prvá publikácia o včasnej intervencii na Slovensku s názvom „Včasná intervencia. Vývoj, súčasný stav a teoretické východiská“.

KOMU JE URČENÁ?

- Dieťaťu do siedmich rokov veku, ak je jeho vývoj ohrozený z dôvodu zdravotného postihnutia, a taktiež aj jeho rodine

CIELE PROJEKTU

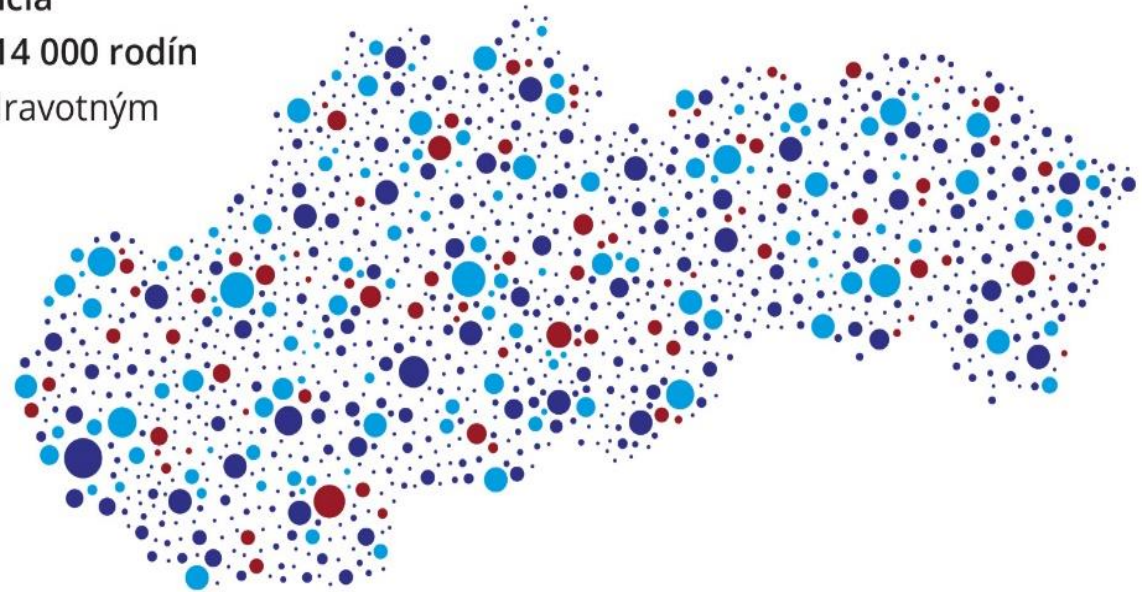
Hlavným cieľom projektu bolo zistiť reálny stav v oblasti poskytovania služby včasnej intervencie v SR

1. CIEĽ

Oficiálne existuje na Slovensku 7 centier a 26 poskytovateľov včasnej intervencie. Cieľovou skupinou centier včasnej intervencie sú rodiny s deťmi s rôznym typom zdravotného postihnutia. Služba včasnej intervencie má multirezortný charakter (MZ, MPSVaR a MŠVVaŠ SR,) čo predpokladá spoluprácu medzi odborníkmi a koordináciu poskytovaných služieb.

SPÁJAME SA PRE RODINY

Včasná intervencia je riešením pre 14 000 rodín s dieťaťom so zdravotným znevýhodnením

2. CIEĽ: Aké sú potreby poskytovateľov služieb včasnej intervencie?

Potreba dostatočného financovania

- nedostatok financií ohrozuje zloženie tímov včasnej intervencie, nakoľko je pre viacerých do budúcna neisté finančné krytie miezd zamestnancov

Potreba vzdelávania pracovníkov

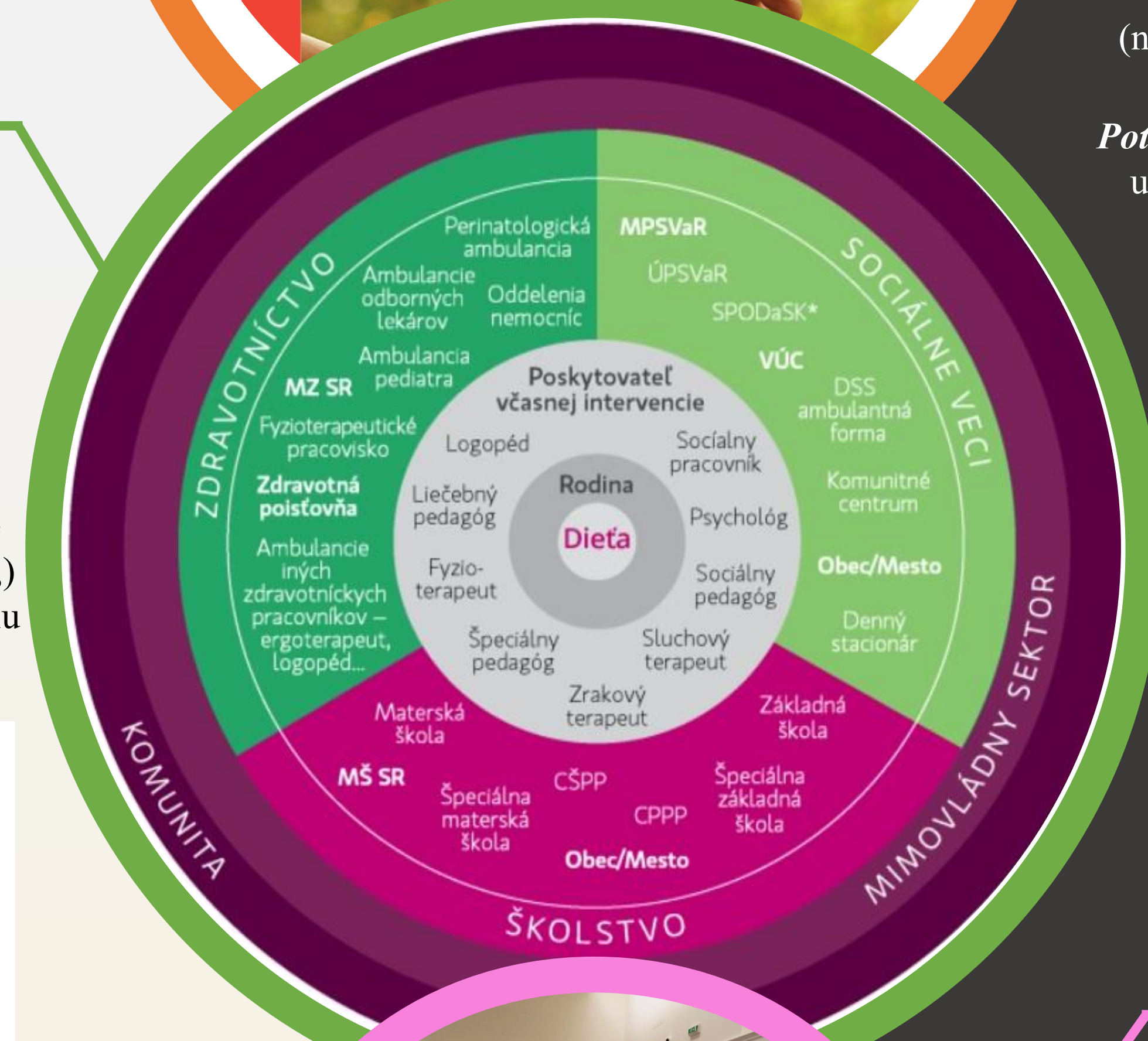
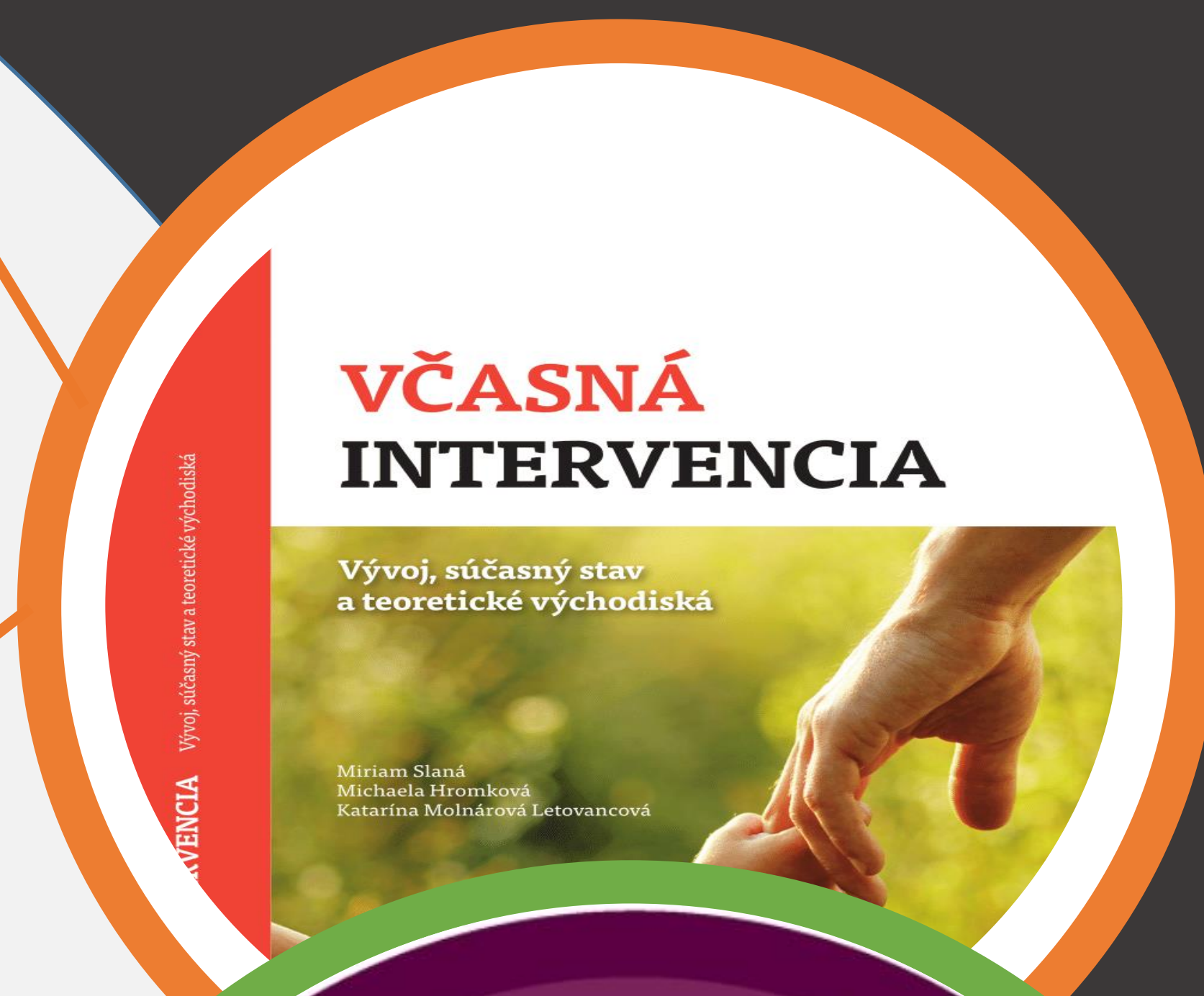
- je dôležité, aby pracovníci správne komunikovali s rodičmi a s celou rodinou, identifikovali jej potreby a zapájali celú rodinu do intervenčných procesov

Potreba skvalitnenia komunikácie medzi odborníkmi

- komunikácia medzi odborníkmi je dôležitá pre nadviazanie spolupráce s rodinou čo najskôr po narodení dieťaťa
- najmä s lekármi pediatriami, ktorí ako prví poznajú zdravotný stav dieťaťa a majú najbližší kontakt s rodičmi
- s príslušnými obvodnými a mestskými úradmi, ktorých úlohou je poskytovať poradenstvo pre rodičov, ktorí sa uchádzajú o službu včasnej intervencie
- s materskými a základnými školami, ktoré by mali v rámci inkluzívneho vzdelávania prijať dieťa so špecifickými potrebami do výchovno-vzdelávacieho procesu

3. CIEĽ: Aké sú potreby rodín s deťmi so zdravotným postihnutím?

Potreba podpory zo strany profesionálov (zdravotnícky personál, personál centier včasnej intervencie, psychológovia, a pod.), zo strany rodiny a okolia bola najčastejšie vyjadrovanou potrebou. Častejšie ju dokonca pociťujú ženy – matky.

Potreba spoločenských kontaktov a odl'ahčenia od povinností, aby sa predišlo sociálnej izolácii rodiny, vyhoreniu tých, ktorí sa starajú o dieťa so zdravotným postihnutím, upadnutiu do rutiny.

Potreba času pre dieťa, ktorá vytvára pocit istoty a zázemia.

Potreba stimulácie, ktorá je spojená s láskou a psychickou pohodou a akceptáciou.

Potreba citovej väzby predovšetkým s rodičmi dieťaťa, ďalej so súrodencami a starými rodičmi (práve tieto dve skupiny sa nám vo výskume ukázali ako nesmierne dôležité pre deti so zdravotným postihnutím).

Potreba informácií od odborníkov o diagnóze, možnostiach pomoci a podpory.

Finančné potreby spojené so zvýšenými výdavkami na starostlivosť o dieťa, nutnosť, aby aspoň jeden z rodičov (najčastejšie matka) zanechal prácu a venoval sa 24 hodinovej starostlivosti.

Potreba inklúzie, vzdelávania a celkovo následných služieb po ukončení poskytovania služby včasnej intervencie – toto nám vyšlo v našom projekte ako najdôležitejšia potreba.

4. CIEĽ: Aký je vplyv služby včasnej intervencie na rozvoj potenciálu dieťaťa so špecifickými potrebami?

Na individuálnej úrovni bolo spoločným znakom úspešnej včasnej intervencie ak dieťa dosiahlo maximálnu možnú mieru samostatnosti v samoobslužných činnostiach a v znižovaní miery odkázanosti.

Na komunitnej úrovni je včasná intervencia úspešná ak sa podarí zapojiť dieťa do života širšej rodiny, okolia, komunity, a po ukončení včasnej intervencie najmä do vzdelávacieho systému

NAŠE AKTIVITY

Projektový tím zorganizoval niekoľko významných vedeckých podujatí, na ktorých sa stretli predstavitelia národných, regionálnych politík a akademici spolu s rodičmi a poskytovateľmi služieb včasnej intervencie a diskutovali o rozvoji tejto služby:

2016 - Medzinárodnej vedeckej konferencii „Včasná intervencia – Raná péče – Early Intervention“

2018 – Medzinárodná vedecko-odborná konferencia „Evaluácia včasnej intervencie“

2018 – Medzinárodný seminár „Seminár včasnej intervencie“ pod vedením Terezie Hradilkovej

2019 – Medzinárodná seminár „Seminár včasnej intervencie II.“

Hlavný riešiteľ prof. Jaroslav Slaný sa ako člen správnej rady podieľal na vybudovaní centra včasnej intervencie v Trnave a zároveň patrí k podporovateľom Strediska Rané péče v Ostrave.

NOVÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM

Členovia riešiteľského kolektívu na základe výskumných zistení spolu s Katedrou sociálnej práce navrhli nový študijný program Rozvoj dieťaťa a štúdium rodiny s platnosťou od akademického roku 2019/2020. Skladba predmetov nového študijného reaguje na potreby definované (poskytovateľmi, rodinami a deťmi) v tomto projekte.

